

ՀԱՐՑԱՇԱՐ
ՀՀ ԳԱԱ Գիտակրթական միջազգային կենտրոնի
«Ֆինանսներ» մասնագիտության ընդունելության քննությունների

1. Տնտեսագիտության տեսության առարկան և ֆունկցիաները և ուսումնասիրության մեթոդները
2. Տնտեսագիտության տեսության ձևավորման և զարգացման հիմնական ուղղությունները
3. Տնտեսագիտության տեսությունը և տնտեսական քաղաքականությունը
4. Պահանջնունքները և դրանց դասակարգումը
5. Բարիքը և դրա տարբեր դասակարգումները: Բարիքների արտադրությունը, բաշխումը, փոխանակությունը և սպառումը
6. Արտադրության գործոնները, դրանց փոխներգործությունն ու համակցությունը: Արտադրական ֆունկցիա
7. Արտադրական հնարավորությունների և տնտեսական արդյունավետության կորը: Լրացուցիչ ծախքերի աճի օրենքը
8. Տնտեսական համակարգի էությունը և հիմնական տիպերը
9. Տնտեսական երեք հիմնահարցերի լուծման շուկայական մեխանիզմը
10. Շուկայական համակարգի առաջացման պայմանները, հիմնական գծերը և տիպերը
11. Սեփականությունը որպես տնտեսական կատեգորիա, էությունը և ձևերը: Սեփականության իրավունքը տնտեսական համակարգում
12. Ապրանքը և նրա հատկությունները: Ապրանքի հատկությունների և արժեքի այլընտրանքային տեսությունները
13. Փողի ծագումը, էությունը և գործառույթները
14. Շուկայական տնտեսության ձևավորման նախադրյալները և ընդհանուր տարրերը: Շուկայի գործառույթները և հիմնական սկզբունքները
15. Շուկայի դասակարգման հիմնական մոտեցումները և կառուցվածքը: Շուկայի դրական և բացասական կողմերը
16. Շուկայական ենթակառուցվածքի ընդհանուր բնութագիրը
17. Պահանջարկը և դրա մեծության վրա ազդող գործոնները: Պահանջարկի օրենքը և դրա կորը
18. Առաջարկը և դրա մեծության վրա ազդող գործոնները: Առաջարկի օրենքը և դրա կորը
19. Շուկայական հավասարակշռություն: Շուկայական հավասարակշռության գինը և դրա գործառույթը
20. Առաջարկի և պահանջարկի գնային ճկունության տեսությունը:
21. Սահմանային օգտակարության տեսությունները
22. Սպառողական վարքի էությունը և դերը պահանջարկի ձևավորման գործում:
23. Գինը շուկայական տնտեսությունում, ձևավորման մեխանիզմը և գործառույթները: Գների համակարգը
24. Արտադրության գործոնների շուկան և առանձնահատկությունները: Ռեսուրսների պահանջարկի կորը:
25. Աշխատանքի շուկա. գործառույթները և մեխանիզմը: Աշխատանքի առաջարկի և պահանջարկի կորերը
26. Աշխատավարձ. էությունը, մակարդակը և դիմամիկան: Աշխատավարձի ձևերը և համակարգերը: Աշխատավարձի վերաբերյալ տեսությունները
27. Կապիտալ. գործառույթների և մեկնաբանումների տարբերակումը
28. Հիմնական և շրջանառու կապիտալ, դրանց շրջապտույտը, պտույտը և ամորտիզացիան
29. Տոկոսի էությունը, դիմամիկան և գործոնները: Տոկոսի անվանական և իրական մակարդակը
30. Արժեթղթերի շուկան. էությունը, կառուցվածքը և կազմակերպումը: Ֆոնդային բորսան և նրա գործառույթները
31. Հողի շուկան և հողային ռենտան: Հողի նկատմամբ պահանջարկը և առաջարկը: Հողի գինը
32. Ձեռնարկատիրությունը և շահույթը: Շահույթի տնտեսագիտական էությունը և գործառույթները: Շահույթի աղբյուրների տարբեր մեկնաբանումները
33. Ծախքերը, դրանց էությունը, կառուցվածքը և դասակարգումը
34. Մրցակցությունը և դրա տարատեսակները: Կատարյալ և ոչ կատարյալ մրցակցություն:
35. Հակամենաշնորհային քաղաքականություն
36. Ազգային տնտեսությունում եկամուտների և ծախսերի շրջապտույտը
37. Համախառն ներքին արդյունք: Դրա հաշվարկման եղանակները: Անվանական և իրական ՀՆԱ
38. Մակրոտնտեսական փոխկապակցված ցուցանիշները: Ազգային հաշիվների համակարգի կառուցվածքը
39. Տնտեսության պետական կարգավորման անհրաժեշտությունը, նպատակը և ուղղությունները
40. Ամբողջական պահանջարկի և ամբողջական առաջարկի կորերը և հավասարակշռությունը
41. Սպառում և խնայողություն, ինվեստիցիա “is” մոդելը
42. Տնտեսական աճը, ցուցանիշները, տիպերը, տեմպերը և գործոնները
43. Տնտեսական աճի տեսությունները և մոդելները
44. Տնտեսական ցիկլը. էությունը, առաջացման պատճառները և ընդհանուր գծերը: Տնտեսական ցիկլի փուլերը և դրանց բնութագիրը
45. Տնտեսական ցիկլերի տեսությունները
46. Զբաղվածություն և գործազրկություն: Գործազրկության ձևերը և բնական մակարդակը: Ա. Օուքենի օրենքը

47. Ինֆլացիա, դրա էությունը, ձևերը և պատճառները: Ինֆլացիայի տեսակները, սոցիալ-տնտեսական հետևանքները
48. Ինֆլացիան և գործազրկությունը: Ֆիլիպսի կորը: Պետության հակաինֆլացիոն քաղաքականությունը
49. Պետության բյուջե. տնտեսական էությունը և կառուցվածքը, եկամուտների ձևավորման աղբյուրները և ծախսերի ուղղությունները
50. Բյուջետային պակասորդը և դրա ֆինանսավորման եղանակները: Պետական պարտքը և դրա տնտեսական հետևանքները
51. Հարկերի սոցիալ-տնտեսական էությունը և ձևերը: Հարկադրման սկզբունքները: Լաֆֆերի կորը
52. Պետության հակաբյուջետային քաղաքականությունը
53. Վարկը. էությունը, գործառույթները և ձևերը
54. Բանկի էությունը և ֆունկցիաները: Բանկերի տեսակները: Կենտրոնական բանկը և նրա հիմնական գործառույթները
55. Կենտրոնական բանկի դրամավարկային քաղաքականության հիմնական ուղղությունները
56. Բնակչության եկամուտները. դրանց ձևավորման աղբյուրները և կառուցվածքը
57. Եկամուտների բաշխման անհավասարաչափությունը: Լորենցի կորը և Ջինիի գործակիցը
58. Բնակչության կենսամակարդակը և այն բնութագրող ցուցանիշները: Աղքատության հիմնախնդիրը
59. Պետության սոցիալական քաղաքականությունը
60. Ֆինանսների առաջացման նախադրյալները, էությունը և գործառույթները
61. ՀՀ ֆինանսական համակարգը, ոլորտները և օղակները
62. Ֆինանսական շուկաների էությունը, հատվածները, դասակարգումը և գործառույթները
63. ՀՀ բյուջետային համակարգի կառուցվածքը
64. Բյուջետային գործընթացը և դրա փուլերը
65. ՀՀ բյուջեի էությունը և տնտեսական նշանակությունը
66. Պետական բյուջեի եկամուտների կազմը և կառուցվածքը
67. Պետական բյուջեի ծախսերի ընդհանուր բնութագիրը և դասակարգումը
68. Հասկացություն բյուջետային դեֆիցիտի մասին, նրա ծածկման աղբյուրները
69. ՀՀ պետական ֆինանսավորման համակարգը և համայնքների բյուջեն
70. Հարկերը որպես պետական բյուջեի եկամուտների ձևավորման գլխավոր աղբյուր: հարկերի հիմնական տեսակները և դրանց դասակարգումը
71. Բյուջեի ոչ հարկային եկամուտները և տուրքերը
72. Արտաբյուջետային ֆոնդերը, դրանց էությունը և դերը
73. Ապահովագրությունը որպես ֆինանսական համակարգի օղակ: Ապահովագրության տնտեսական բովանդակությունը և տեսակները
74. Գույքի (ունեցվածքի) և անձի (կյանքի) ապահովագրության օբյեկտները, ընդհանուր դրույթներն ու տեսակները
75. Արտադրական կազմակերպությունների ֆինանսաների էությունը և ֆունկցիաները
76. Արտադրական կազմակերպության պասիվների կազմը և կառուցվածքը
77. Արտադրական կազմակերպության ակտիվների ձևավորման աղբյուրների կառուցվածքի և շահութաբերության կապը: Ֆինանսական լծակ
78. Արտադրանքի արտադրության և իրացման ծախսերը
79. Գործառնական լծակ, շահութաբերության շեն, ֆինասնական կայունության պաշար
80. Ձեռնարկության շահույթը և շահութաբերությունը, դրանց վրա ազդող գործոնները: Շահույթի օգտագործման ուղղությունները
81. Ձեռնարկության հիմնական և շրջանառու կապիտալը, դրանց կազմն ու կառուցվածքը, օգտագործման ցուցանիշները
82. Բանկերի տեսակները, դասակարգումը, կառուցվածքը և հիմնական ֆինանսական գործառնությունները
83. Առևտրային բանկերի կողմից մատուցվող ծառայությունները
84. Բանկային ռիսկերը, դրանց դասակարգումը և կառավարումը
85. Վարկի էությունը և ֆունկցիաները, վարկավորման սկզբունքները և մեթոդները: Փոխատվական հաշիվների ձևերը
86. Վարկի դասակարգումը, հիմնական տեսակները և ձևերը
87. Վարկի փոխատվական տոկոսը, նրա ձևերը և հաշվարկման կարգը
88. Վարկի վերադարձի ապահովման եղանակները
89. Անկանխիկ հաշվարկների ձևերը և դրանց կազմակերպման սկզբունքները

Գրականություն

1. Տնտեսագիտության տեսություն, Գ. Կիրակոսյանի խմբագրությամբ, Երևան, 2002
2. Տնտեսագիտություն, Ջ. Գոռթնի, Երևան, 1999
3. Ֆինանսներ և վարկ, ուս. ձեռնարկ, Լ. Բադալյանի խմբ. Երևան, 2003
4. Բանկային գործ, ուս. ձեռնարկ, Բ. Ասատրյանի խմբ., Երևան, 2004
5. Օեի՛ օի՛ ո՞ւ, ի՛ ի՛ օ. ծօօ. Ա.Ա. Էի՛ օօօօօ, ի ., 2003